

verwonderwijs in Salland

OMGANGSPROTOCOL ESMOREIT

Dit omgangsprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind gepest wordt. Dit omgangsprotocol sluit aan bij de afspraken die wij hanteren bij ons op basisschool Esmoreit. Deze afspraken werken ook preventief.

Als school doen wij onderstaande **belofte aan onze kinderen**;

Door de jaren op Esmoreit heb je, door te experimenteren, het zelf te proberen en fouten te (mogen) maken, kortom te beleven, leren leren. Je hebt begrip ontwikkeld en jezelf goed leren kennen. Jij weet waar je goed in bent, wat je leuk vindt en waar je minder goed in bent of wat je minder leuk vindt. Je hebt geleerd, door te ervaren, wie je bent, hoe je kunt reageren en welke wijze van leren het beste bij jou past. Hierdoor heb je vertrouwen in jezelf en in datgene wat de doet, en daar ben je trots op. Je hebt een onderzoekende houding, durft vragen te stellen en je weet waarin je je verder wilt ontwikkelen. Je hebt een goed basis aan lees-, taal- en rekenvaardigheden en je weet hoe je deze vaardigheden kunt inzetten. Je hebt ervaren dat er verschillen zijn tussen mensen en dat, juist als je uit gaat van die verschillen, er dan mooie dingen of ontwikkelingen kunnen ontstaan. Gedurende je hele schooltijd sta je er niet alleen voor, samen met je klasgenoten, je juffen en meesters en je ouders, kun je je ontwikkelen en je talent zichtbaar maken.

Doel van het omgangsprotocol:

- Alle kinderen voelen zich in hun basisschoolperiode veilig, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door de afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- Leerkrachten, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit omgangsprotocol.

1. Regel

***Pesten is niet toelaatbaar en wordt bij ons op school niet geaccepteerd.
We hebben respect voor een ander en onszelf.***

2. Definities

Wat is pesten?

Iemand wordt gepest als iemand anders of een groep mensen vervelende/gemene opmerkingen maakt tegen een betrokken persoon. Het is ook pesten als iemand wordt geschopt, geslagen, bedreigd of buiten de groep wordt geplaatst. Als dit soort zaken regelmatig gebeuren en als het voor de betrokken persoon moeilijk is om zich te verdedigen, spreken we van pesten. Pestgedrag is schadelijk voor zowel slachtoffers als pesters.

De definitie van pesten wordt in het algemeen als volgt geformuleerd:

Stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een ander persoon fysiek, verbaal of psychische schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld.

Pesten richt zich tegen één persoon b.v. door schelden : "brillengek", "slijmbal", "bruine keutel", "schijtert", "hé muts". Of door fysieke acties: Pootje haken, fietsbanden leeg laten lopen, omduwen bij het fietsen, bekken trekken.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd aanspreken middels een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- briefjes doorgeven;
- beledigen;
- opmerkingen maken over kleding;
- buiten sluiten/ altijd als laatste gekozen worden/ isoleren;
- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- op weg naar huis achterna rijden;
- naar het huis van het slachtoffer gaan;
- bezittingen afpakken;
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer;

Wat is plagen?

Plagen kan de sociale weerstand van kinderen vergroten. Er is geen slachtoffer en ook geen dader; beide partijen zijn even sterk. Vaak speelt humor een rol.

PESTEN	PLAGEN
machtsverschil	gelijkwaardigheid
hetzelfde slachtoffer	wisselend "slachtofferschap"
kwetsend	humoristisch
vaak/voortdurend	Af en toe

Wat is ruzie / meningsverschil?

Ruzie gaat over een bepaalde zaak en niet om het beschadigen van een persoon. Een ruzie of een meningsverschil kan uitgesproken worden.

3. Betrokkenen

We weten dat pesten overal voorkomt. Dus ook op onze school. Binnen de school hebben we meestal te maken met het pesten van kinderen door kinderen. Als een kind gepest wordt heb je te maken met 5 groepen.

- de gepeste
- de pester
- de omstanders (meelopers en toekijkers)
- de leerkracht
- de ouders (wat zie/hoor/ervaar je en wat te doen... zie stappenplan in de bijlage)

Pesten is een groepsprobleem waarmee alle bovenstaanden geconfronteerd worden.

Hulp dient aan alle groepen gegeven te worden.

4. Digitaal pesten

Digitaal pesten is een onderdeel van traditioneel pesten. Digitaal pesten is pesten via internet of telefoon.

Vormen van digitaal pesten;

- Beledigen via sms, mail of chat (hyves of facebook)
- Misleiden via internet of mobieltje
- Roddelen via internet
- Bedreigen via internet
- Inbreken in iemands mailbox of chatprogramma
- Foto's of filmpjes op internet plaatsen
- Privégegevens op een site plaatsen.

Het pesten is meestal niet anders dan bij traditioneel pesten; het gaat vaak om uitschelden, belachelijk maken en buiten sluiten. De impact en de aanpak is wel anders. Kinderen die actief zijn op internet zijn letterlijk niet in beeld en gaan makkelijker de grens over van wat kan.

Dit kan op school plaatsvinden, maar ook thuis. Het ruziën en pesten gaat op school door.

Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat, kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het schoolklimaat.

Juist om deze vorm van pesten te bestrijden en beter nog te voorkomen is medewerking van ouders van belang.

Hoe?

- Kijk met je kind mee.
- Ga regelmatig in gesprek met je kind.
- Bespreek wie je vrienden zijn.
- Bespreek wat je op internet aan info zet.
- (Internet verspreidt alle informatie razendsnel).
- Check af en toe de geschiedenis.

Sites waar ouders meer informatie op kunnen vinden;

- www.mijnleerlingonline.nl
- www.dekinderconsument.nl
- www.iksurfveilig.nl
- www.internetsoa.nl
- www.i-respect.nl

5. Maatregelen

Op Esmoreit nemen wij de volgende preventieve maatregelen om pesten te voorkomen:

Esmoreit is officieel een gecertificeerde Rots en Water school.

Ellen Rippe en Ellen Woertman zijn geschoold Rots en Water trainer en zijn verantwoordelijk voor de coördinatie en borging.

Onze leerkrachten zijn geschoold.

Nieuwe leerkrachten worden ondersteund door de trainers en de geschoolde leerkrachten.

Mochten de nieuwe leerkrachten op Esmoreit een vaste aanstelling krijgen dan wordt hen een scholing aangeboden.

Rots en water is een sociale competentie training voor de groep 1 t/m 8.

Het is een psychofysieke training die zich richt op de ontwikkeling van sociale competenties, het voorkomen en aanpakken van pesten, weerbaarheid en seksueel geweld. Het programma van Rots en Water is in ons lesprogramma opgenomen.

- Wij leren de kinderen omgaan met vrijheid, keuzes en vrije situaties.
- Er is in de bovenbouw aandacht voor het gebruik van social media.
- Wij leren de kinderen samen te werken en zelf verantwoordelijkheidsgevoel te krijgen door zelf keuzes te maken en zelf daar de verantwoordelijkheden voor te dragen. De leerkracht observeert en stuurt dit zo nodig aan.
- Tijdens de kennismakingsgesprekken (de eerste 15 minuten gesprekken van het schooljaar) vragen leerkrachten aan ouders hoe de sfeer in de klas is en of ze wel eens signalen hebben opgepikt waar wij mee aan de slag moeten.
- Elke groep maakt met de leerkracht klassenregels (afspraken) waarin de afspraken van school zijn verwerkt. **Deze afspraken hangen zichtbaar in de klas.**
- We bespreken indien nodig op elk gewenst moment klassenafspraken en de afspraken die gelden in school en op het schoolplein.
- Om de 6 weken bespreken wij de kinderen in de Ib Units gesprekken.
- Om de 6 weken bespreken we hoe het met de kinderen in en buiten de groep gaat.
- 2 x per jaar vult de leerkracht een vragenlijst per kind in op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling.
- De leerkracht analyseert en bespreekt het volgsysteem van de leerkracht en van het kind samen met het kind.

- De sociaal en emotionele ontwikkeling wordt tijdens de 15 minuten gesprekken besproken met ouders.
- In de bovenbouw kijken we dagelijks naar het Jeugdjournaal en bespreken de onderwerpen en de stelling gezamenlijk.
- Vanaf groep 4 vult ieder kind 2 x per jaar zelfstandig een vragenlijst in op het gebied van sociaal en emotionele ontwikkeling.
- In de onderbouw bespreken/ spelen en ervaren we de belevenissen van Roos en Tom. Dat is een methode voor sociaal- en emotionele ontwikkeling "Hoe gaan Roos en Tom met elkaar om".
- Wanneer nodig zal ook in de bovenbouw externe ondersteuning worden ingeschakeld, passend bij de vraag vanuit de groep/leerkracht en/of ouders.

Wat wij van ouders verwachten:

- Ga naar de leerkracht als je signalen en/of vermoedens hebt dat er gepest word. Dit kan ook per e-mail.
- Maak 'pesten' bespreekbaar. Ga in gesprek met je kind. Stimuleer je kind dat het vertellen geen klikken is.
- Overdracht waarbij bijzonderheden gedeeld worden met de leerkracht (en).
- Vraag naar de sfeer in de groep.
- Omgangsprotocol staat jaarlijks op de agenda van de Mr.
- In de Or vergadering staat een veilig schoolklimaat als vast punt op de agenda. Vanuit Esmoreit zit de IB-er en een leerkracht altijd een deel bij deze vergadering en worden bijzonderheden/signalen besproken.

Onze afspraken op Esmoreit zijn:

Afspraken;

- We benaderen anderen zoals jezelf benaderd wil worden.
- We vertellen aan de leerkracht wanneer er iets gebeurt wat wij niet fijn of gevaarlijk vinden.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
- Word je gepest of heb je ruzie? Praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
- We houden rekening met elkaar.
- We zorgen ervoor dat iedereen gezellig kan spelen.
- We zijn behulpzaam naar elkaar.
- We gaan netjes met alle spullen om.
- We zijn rustig in de school.
- We praten netjes met elkaar.
- We luisteren naar elkaar.
- We gunnen anderen ook iets.
- We houden onze handen thuis.

Gebruik van mobiele telefoons

Het gebruik van mobiele telefoons door kinderen is onder schooltijd alleen toegestaan na toestemming van de leerkracht. De mobiele telefoons mogen dan ook alleen aanstaan indien de leerkracht daar toestemming voor heeft gegeven.

Indien u dringend uw kind(eren) moet spreken kunt u dit doen via het schoolnummer (0572-301623)

6. Melden van pesten;

Vanuit het 'gepeste' kind:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als **klikken**.

Vanaf groep 1 brengen we kinderen dit al bij:

je mag niet klikken, maar.....

als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan vraag je hulp aan de leerkracht. Dit wordt niet gezien als klikken.

Vanuit de medeleerling:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de **verantwoordelijkheid** heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. De leerling pest niet mee, maar meldt bij de leerkracht. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Vanuit de ouders/ verzorgers:

De inbreng van de ouders moet vooral zijn: het melden van pesten, het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het in overleg met school komen tot een gezamenlijke aanpak.

Vanuit de leerkracht:

Alle leerkrachten spreken indien nodig kinderen aan op hun gedrag. Dit wordt altijd aan de groepsleerkracht van het kind doorgegeven. Tevens worden de collega's geïnformeerd, zodat iedereen op de hoogte is van de gemaakte afspraken en dat men de betreffende kinderen extra in de gaten kan houden.

7. Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen:

Wanneer kinderen ruzie hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen. Door er met elkaar over te praten proberen ze het probleem helder te krijgen en te achterhalen wat er eigenlijk precies is gebeurd. Als ze er samen niet uit komen, dan gaat het kind naar de leerkracht.

Stap 2:

Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt vertelt hij/zij het probleem aan de juf of meester. De leerkracht checkt of de kinderen er samen uit zijn gekomen.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken.

Na 2 incidenten worden ouders ingelicht.

Stap 4:

Bij herhaaldelijke ruzie / pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met het kind dat pest / ruzie maakt. Zodat duidelijk wordt dat dit gedrag hier niet op school getolereerd wordt. Ook wordt de naam van de ruziemaker /pester en het gepeste kind in het Leerling-Administratie-Systeem (LAS) van DOTCOM genoteerd. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een oplossing.

Het wordt in het team gemeld, zodat alle leerkrachten op de hoogte zijn.

We zoeken een passende consequentie wanneer regels overtreden worden.

Zoals bijvoorbeeld:

- door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt;
- afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde;

- een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem;
- een of meerdere pauzes binnen blijven;
- de leerling naar huis laten bellen om te vertellen wat er gebeurd is en 10 minuten na laten blijven;
- nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn;

Bovenstaande wordt ook met de ouders besproken. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd en is ook noodzakelijk om een einde aan het probleem te maken.

De school heeft alle activiteiten vastgelegd in DOTCOM en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. Mocht dit toch niet leiden tot een goed resultaat, dan kan bij aanhoudend pestgedrag deskundige hulp worden ingeschakeld door de leerkracht of door de ouders zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk. Wordt het probleem niet opgelost, dan kunnen ouders ook contact opnemen met de vertrouwenspersoon.

In extreme gevallen wanneer de veiligheid voor de kinderen, zichzelf of de leerkracht niet meer gewaarborgd is, kan een kind geschorst of verwijderd worden. Dit gebeurt in overleg met het Bevoegd Gezag van Mijnplein, de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar.

Tips en adviezen over pesten:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat of op de sport, probeert u contact op te nemen met de ouders of de leiders van de sportvereniging om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind om weerbaar te zijn (nee zeggen mag, letterlijk stevig in je schoenen staan).
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Elk kind kan gepest worden of zelf pesten
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.

- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen